

POSTANOWIENIE

Dnia 9 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie **P. F.**

uniewinnionego od czynu z art. 263 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu

w dniu 9 czerwca 2020 r.

wniosku obrońcy oskarżonego

w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego

na podstawie art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 632 pkt 2 w zw. z art. 637 a k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

1. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz P. F. kwotę 4320 zł (cztery tysiące trzysta dwadzieścia) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego poniesionych przez oskarżonego w postępowaniu kasacyjnym;

2. w pozostałym zakresie wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 maja 2020 r. Sąd Najwyższy oddalił w trybie art. 535 § 3 k.p.k. kasację prokuratora od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 10 października 2019 r. sygn. akt II Ka (...) zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w L. z dnia 30 kwietnia 2019 r., sygn. akt II K (...). W dniu 31 stycznia 2020 r. przed rozpoznaniem kasacji obrońca oskarżonego, złożył odpowiedź na kasację prokuratora, w której zawarł wniosek o zasądzenie na rzecz oskarżonego P. F. poniesionych przez niego wydatków z tytułu ustanowienia obrońcy w kwocie 5000 zł wynikających z załączonej faktury; na fakturze znalazła się informacja o

uiszczeniu tej kwoty, a z dołączonej kopii paragonu fiskalnego również wynika, że kwota ta została przez oskarżonego uiszczona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek obrońcy oskarżonego należało uwzględnić jedynie w części. Obrońca oskarżonego w tej sprawie sporządził odpowiedź na kasację wniesioną przez prokuratora. Po wykonaniu tej czynności złożył w imieniu swojego mandanta wniosek o obciążenie Skarbu Państwa kosztami zastępstwa procesowego, jakie w wyniku wniesienia kasacji przez oskarżyciela publicznego poniósł oskarżony.

Skoro oskarżonemu przysługuje zwrot kosztów zastępstwa prawnego z tytułu ustanowienia jednego obrońcy (art. 616 § 1 pkt. 2 k.p.k., oraz 627 k.p.k.) to należało także w tym postępowaniu zwrócić mu poniesione koszty ustanowienia obrońcy w postępowaniu kasacyjnym. Oczywiście jest, że obrońcę działającego z wyboru łączy z klientem umowa określająca jego wynagrodzenie; w granicach dopuszczalnej szerokiej autonomii sąd – co do zasady – nie powinien ingerować w sferę uprawnień stron tej umowy, chyba iż przepis prawa taki obowiązek na sąd nakłada.

Domagający się zwrotu powinien wysokość poniesionych kosztów udokumentować, a jeśli tego nie chce lub nie jest w stanie uczynić, to wówczas wysokość kosztów ustala się na podstawie stawki minimalnej. Wysokość kwoty otrzymanej jako zwrot uzasadnionych wydatków związanych z ustanowieniem obrońcy na rzecz oskarżonego, który został uniewinniony, limitowana jest wysokością rzeczywiście poniesionych kosztów, przy czym nie może przekroczyć sześciokrotności stawki minimalnej (§ 15 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie - Dz. U. z 2015 r., poz. 1800). Ponadto ustalając wysokość żądanych kosztów, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy obrońcy, a także charakter sprawy i wkład pracy zastępcy prawnego w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia (§ 15 ust. 3 pkt 1 i 3 cyt. rozporządzenia).

W tej sprawie wniosek obrońcy zawierał wskazanie żądanej kwoty tytułem zwrotu poniesionych kosztów zastępstwa procesowego, jednakże jej wysokość przekraczała sześciokrotność stawki minimalnej określonej w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności

adwokackie. Wysokość stawki minimalnej została ustalona bowiem na kwotę 720 zł, a takie jej określenie wynika z uznania, że odpowiedź na kasację jest najbardziej zbliżona – jeśli chodzi o charakter pisma procesowego – do opinii o braku podstaw do wniesienia kasacji (§ 11 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 20). Nie mogła zaś zostać zastosowana stawka z § 11 ust. 2 pkt 6 wskazanego rozporządzenia, albowiem stawka ta dotyczy rozprawy przed Sądem Najwyższym, a kasacja została oddalona na posiedzeniu. W sytuacji, gdy strona skarżąca nie mogła znać trybu w jakim kasacja zostanie rozpoznana (na rozprawie czy na posiedzeniu), unormowanie przewidziane w § 15 ust. 2 rozporządzenia nie może ograniczać uprawnienia strony w zwrocie kosztów pomocy prawnej w odniesieniu do wybranego przez nią adwokata lub radcy prawnego. Zważywszy na obszerność odpowiedzi na kasację oraz konieczny do jej wykonania nakład pracy, wysokość zwracanych oskarżonemu kosztów należało ustalić z uwzględnieniem maksymalnego limitu sześciokrotności stawki minimalnej, tj. w kwocie 4320 zł (6 x 720 zł). W pozostałym zakresie wniosek nie mógł zostać uwzględniony, albowiem nie znajduje oparcia prawnego.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.